

АНОТАЦІЯ

Вітрів В. В. Режисерське сюжетотворення в ігровому кіно як спосіб інтерпретації соціальної реальності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». – Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Міністерство культури та інформаційної політики України. Київ, 2024.

Зміст анотації. У науковому обґрунтуванні автор досліджує особливості режисерських підходів до сюжетотворення в ігровому кіно як способи інтерпретації соціальної реальності. Дані способи полягають у використанні різних принципів викладу драматургії та візуальної оповіді. Сюжетотворення в ігровому кіно розділено на два типи: інтригоцентричне сюжетотворення та сюжетотворення зі спрощеною інтригою. Зазначене розподілення є ключовим підходом, що відображає авторську інтерпретацію соціальної реальності. **Актуальність теми** дослідження полягає у висвітленні авторських підходів до викладу сюжету в ігровому кінофільмі, що залежать від особливостей взаємодії головного персонажа із оточуючим середовищем. Саме взаємозв'язок підходу до побудови сюжету із авторським поглядом на проблематику головного персонажа та його взаємодію із соціальною реальністю залишається малодослідженим у режисурі ігрового кіно.

Метою дослідження є висвітлення режисерських підходів до сюжетотворення в ігровому кіно як системи інструментів, що інтерпретують соціальну реальність.

Наукова новизна полягає у висвітленні підходів до використання інструментів автора при створенні інтригоцентричного сюжету та сюжету зі спрощеною інтригою в ігровому кінофільмі.

У **першому розділі** проведено аналіз основних понять та тверджень, що стали ключовими при подальшому дослідженні. До переліку зазначених

понять входять наступні: «оповідач», «проблема героя», «конфлікт», «пригода», «моменти дії», «інтрига», «спрощена інтрига» та інші. Також проведено поглиблений аналіз поняття «інтрига» як ключового принципу організації сюжету в діапазоні мистецтвознавчих інтерпретацій.

Другий розділ присвячено аналізу основних принципів інтригоцентричного сюжетотворення в ігровому кінофільмі. Уточнено, що ключовим підходом до організації сюжету такого типу є лінійна композиція. Також означено принцип використання інструменту «моменти дії» як системи пригод при побудові інтригоцентричного сюжету. Проведено поглиблений аналіз режисерських підходів до створення візуальної оповіді, які базуються на використанні принципу «надійного оповідача». Окрему увагу приділено дослідженню інтригоцентричного сюжетотворення в українських ігрових кінофільмах доби Незалежності.

У **третьому розділі** здійснено аналіз режисерських підходів до оповідності в ігровому кінофільмі, що базується на сюжеті зі спрощеною інтригою. Виявлено основні принципи побудови сюжету та режисерської оповіді у кінострічках такого типу. Також з'ясовано принципи використання інструменту «моменти дії» як системи пригод, що зорієнтовані на викладі характеру та способу життя головного персонажа. Сформульовано підхід до створення режисерської оповіді, який базується на зображенні внутрішньої дії головного героя. Також особливу увагу приділено аналізу українських ігрових кінофільмів доби Незалежності, що створено за принципом спрощеної інтриги.

У **висновках** автор наводить результати теоретичного обґрунтування творчого мистецького проєкту, що були отримані в результаті вирішення поставлених задач:

Виявлено, що підходи до сюжетотворення в ігровому кіно беруть свій початок у драматургії та творах художньої літератури. Здійснено аналіз художніх творів та драматургії, у результаті якого було з'ясовано ключове поняття – «проблема героя», яке обумовлює спосіб вираження авторського

здуму. Виявлено, що саме «проблема героя» впливає на вибір підходу до сюжетотворення, а саме: інтригоцентричного сюжету або сюжету зі спрощеною інтригою. Також автор зазначає, що при подальшому аналізі з'ясовано способи побудови даних типів сюжетотворення. Розглянуто та висвітлено авторське використання інструменту «моменти дії» як системи пригод, що у випадку інтригоцентричного сюжету сприяє розвитку процесу вирішення проблеми головного героя. При побудові сюжету зі спрощеною інтригою використання «моментів дії» спрямоване на розкриття особливостей характеру головного персонажа, його способу життя та особистісної проблематики.

Також було виявлено особливості режисерського сюжетотворення при викладі інтригоцентричного сюжету та сюжету зі спрощеною інтригою. З'ясовано, що підхід до побудови режисерського сюжетотворення залежить від типу площини взаємодії головного персонажа із соціальною реальністю. Дані площини авторської оповіді класифіковано наступним чином: площина «персонаж – події», площина «персонаж – стосунки», площина «персонаж – стани».

При аналізі особливостей режисерського сюжетотворення українських кінофільмів доби Незалежності виявлено, що при викладі як інтригоцентричного сюжету, так і сюжету зі спрощеною інтригою предметом авторської оповіді є площина «персонаж – стани» та «персонаж – стосунки». З'ясовано, що при створенні оповіді, базуючись на зазначених площинах, вітчизняні автори викладають певну проблематику, притаманну країні та соціуму.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Ключові слова: *ігровий кінофільм, соціальна реальність, режисура ігрового кіно, сюжетотворення, оповідач, сюжет, інтрига, спрощена інтрига, пригода, моменти дії.*

ABSTRACT

Vitriiv V. V. Director's plot creation in feature films as a way of interpreting social reality. – Qualifying scientific work on the rights of a manuscript.

Scientific justification of the creative art project for the degree of Doctor of Arts in the specialty 021 "Audiovisual Art and Production". – Kyiv National I. K. Karpenko-Karyi University of Theatre, Cinema and Television, Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine. Kyiv, 2024.

Abstract content. In the scientific justification, the author explores the peculiarities of directors' approaches to creating a plot in feature films as ways of interpreting social reality. These methods consist in the use of different principles of presenting drama in a script and visual storytelling. The creation of a plot in fiction cinema is divided into two types: intrigue-centred plotting and plotting with a simplified intrigue. This division is a key approach that reflects the author's interpretation of social reality. **The relevance** of the research topic is to highlight the author's approaches to the presentation of the plot in a feature film, which depend on the peculiarities of the main character's interaction with the environment. It is the relationship between the approach to plot construction and the author's view of the main character's issues and his/her interaction with social reality that remains poorly understood in feature film directing.

The purpose of the research is to highlight the director's approaches to creating a plot in feature films as a system of tools that interpret social reality.

The scientific novelty lies in highlighting the approaches to the use of the author's tools when creating an intrigue-centric plot and a plot with a simplified intrigue in a feature film.

The first section analyses the main concepts and statements that became key to the further research. The list of these concepts includes the following: "narrator", "hero's problem", "conflict", "adventure", "action points", "intrigue", "simplified intrigue" and others. An in-depth analysis of the concept of "intrigue" as a key

principle of plot organisation in the range of artistic interpretations is also carried out.

The second section is devoted to the analysis of the basic principles of intrigocentric plotting in feature films. It is clarified that the key approach to the organisation of this type of plot is linear composition. The principle of using the "action points" tool as a system of adventures in building an intrigue-centric plot is also outlined. An in-depth analysis of directorial approaches to creating a visual narrative based on the principle of a "reliable narrator" is carried out. Particular attention is paid to the study of intrigocentric plotting in Ukrainian feature films of the Independence era.

The third chapter analyses directorial approaches to narrative in a feature film based on a plot with a simplified intrigue. The basic principles of plotting and directorial narration in films of this type are identified. The principles of using the "action points" tool as a system of adventures focused on presenting the character and lifestyle of the main character are also clarified. An approach to creating a director's narrative based on the depiction of the protagonist's internal action is formulated. Special attention is also paid to the analysis of Ukrainian feature films of the Independence era, which are based on the principle of a weakened intrigue.

In the conclusion, the author presents the results of the theoretical justification of the creative art project, which were obtained as a result of solving the tasks:

It was found that approaches to plot creation in feature films originate in drama and fiction. An analysis of fiction and drama has been carried out, which has led to the identification of the key concept of the "problem of the hero", which determines the way the author's intention is expressed. It is revealed that it is the "problem of the hero" that influences the choice of approach to the creation of the plot, namely, an intrigue-centric plot or a plot with a weakened intrigue. The author also notes that further analysis reveals the ways of constructing these types of plotting. The author's use of the "action points" tool as a system of adventures, which in the case of an intrigue-centric plot contributes to the development of the process of solving the protagonist's problem, is considered and highlighted. When

constructing a plot with a weakened intrigue, the use of "action points" is aimed at revealing the peculiarities of the main character's character, his/her lifestyle and personal issues.

The research also reveals the peculiarities of the director's plot creation when presenting an intrigue-centred plot and a plot with a weakened intrigue. It has been found that the approach to the construction of the director's plotting depends on the type of plane of interaction between the main character and social reality. These planes of the author's narrative are classified as follows: the plane of "character - events", the plane of "character - relationships", the plane of "character - states".

When analysing the peculiarities of director's plot creation in Ukrainian films of the Independence era, it is found that in the presentation of both intrigue-centric plots and plots with a weakened intrigue, the subject of the author's narrative is the "character - states" and "character - relationships" planes. It has been found that by building a narrative based on these planes, domestic authors present certain issues inherent in the country and society.

The study consists of an introduction, three chapters, conclusion, list of references and appendices.

Keywords: *fiction film, social reality, fiction film directing, storytelling, narrator, plot, intrigue, simplistic intrigue, adventure, action points.*